

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(710)

54. posiedzenie
Komisji Ochrony Środowiska
w dniu 20 marca 2003 r.

V kadencja

Porządek obrad:

1. Stanowisko komisji w sprawie realizacji „Programu dla Odry – 2006”.

(Początek posiedzenia o godzinie 10 minut 31)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Adam Graczyński)

Przewodniczący Adam Graczyński:

Minęła godzina 10.30, możemy więc rozpocząć posiedzenie.

Otwieram posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska.

Witam panie i panów senatorów.

Mamy w dniu dzisiejszym do rozpatrzenia jeden punkt. Mianowicie 18 marca, we wtorek, odbyliśmy posiedzenie, którego tematem było zapoznanie się z realizacją zadań wynikających z „Programu dla Odry – 2006”. W wyniku bardzo ciekawej dyskusji wypracowano stanowisko w tej sprawie. Projekt tego stanowiska jest paniom i panom senatorom przedłożony, przedstawiony. Celem naszego dzisiejszego posiedzenia byłoby więc zaakceptowanie tegoż projektu i podjęcie uchwały w tym zakresie, ponieważ zamierzam skierować tenże dokument na ręce prezesa Rady Ministrów, a także poinformować kilku ministrów, jak również przedstawiciele samorządu lokalnego, o wynikach naszej pracy.

W związku z powyższym zadaję pytanie: czy panie i panowie senatorowie macie jakieś uwagi do projektu stanowiska komisji? Bo to, co przedkładam, jest w tej chwili jeszcze projektem. Proszę bardzo, proszę uprzejmie, kto jako pierwszy?

Pan senator Franciszek Bachleđa-Księdźularz, proszę bardzo.

Senator Franciszek Bachleđa-Księdźularz:

Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący.

Uważam, że to stanowisko potwierdza wszystkie dobre aspekty tamtego posiedzenia, tamtej konferencji, bo złych aspektów nie było. A więc jeszcze raz dziękuję panu przewodniczącemu za tamto spotkanie.

Mam tylko jedną drobną rzecz do sprawdzenia w sekretariacie. Mianowicie mniej więcej w połowie pierwszej strony tego stanowiska, po słowach: „Komisja wyraża opinię”... No, chodzi mi po prostu o wyraz „zadowolający”. Chcę sprawdzić, czy nie powinno być raczej „zadowolający”. Ale to tylko ta jedna drobna sprawa – żeby sprawdzić w słowniku tę formę czasownika, jak to się pisze. A jeśli chodzi o resztę, to wszystko jest w porządku.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Były sugestie, żeby tę część laudacyjną wobec pełnomocnika rządu rozwinąć, ale ja uważam, że samo słowo „zadowolający” lub „zadawalający”...

(*Głos z sali: Raczej „zadowolający”.*)

...tak, „zadowolający”, jest wystarczające. Nie będziemy na razie, po pierwszym roku funkcjonowania programu, tworzyć większej laudacji dla ministra pełnomocnika, choć wiem, że były takie sugestie ze strony biura i pana ministra pełnomocnika.

Proszę bardzo, pan senator Janowski, proszę uprzejmie.

Senator Mieczysław Janowski:

Dziękuję bardzo.

Ponieważ przysłuchiwałem się bardzo uważnie części obrad, to mam pewną uwagę co do zapisów na drugiej stronie tego stanowiska. Otóż była podczas tamtego posiedzenia mowa również o relacjach dwustronnych z Republiką Czeską, myślę więc, że moglibyśmy to uwzględnić.

Poza tym kilka uwag językowych, Panie Przewodniczący. Skoro piszemy „Republiką Federalną Niemiec”, to powinniśmy napisać „Rzeczpospolitą Polską”. Czyli albo „między Polską a Niemcami”, albo „między Rzeczpospolitą Polską” a „Republiką Federalną Niemiec”.

(*Przewodniczący Adam Graczyński: Ja sądzę, że musimy przyjąć tu pełną nazwę, czyli „Rzeczpospolitą Polską”, prawda? Dobrze, wprowadzamy tę zmianę.*)

A więc „między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec w odniesieniu do...” i tutaj wstawiłbym fragment mówiący o tym, że należy uregulować relacje w zakresie szeroko rozumianych zagadnień współpracy związanej z Odrą także z Republiką Czeską. Ja nie chcę tworzyć tego zapisu w tej chwili... No ale była tam mowa o połączeniu Odry kanałem z Dunajem, była mowa o powodziach, więc myślę, że tego tutaj zabrakło.

Druga czy też kolejna rzecz. W ostatnim fragmencie jest: „Ponadto komisja uznaje, że kluczowym zadaniem dla regionu...”, a musimy chyba napisać...

(*Przewodniczący Adam Graczyński: Nie, „dla realizacji programu”, bo ja tam już... Ja popieram pańską propozycję. Bo zmierza pan do utrzymania tego słowa „regionu”, czy właśnie „realizacji programu”?*)

„Realizacji programu”, chodzi mi o cały program.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Tak. Ja też wnoszę taką poprawkę, bezwzględnie...

(*Senator Mieczysław Janowski: Bo w przeciwnym razie powinniśmy jakoś nazwać ten region.*)

Tak, bezwzględnie ma być „dla realizacji programu”. A to, o jaki program chodzi, to wiemy. Była o tym mowa, że jest bardzo wiele przedsięwzięć, Panie Senatorze, przedsięwzięć różnego typu, ale kluczowym zadaniem jest budowa Zbiornika Racibórz. Dlatego zmieniamy słowo „regionu” na „realizacji programu”.

Senator Mieczysław Janowski:

Dalej jest zdanie, które bym poprawił tylko pod względem gramatycznym: „Komisja wyraża zadowolenie z faktu wpisania Zbiornika Racibórz na listę zadań rządowych”, po tym bym napisał: „oraz przystąpienia do realizacji studium wykonalności

dla tego obiektu”, a po tym by była kropka. A dalej może tak: „Członkowie komisji mają nadzieję, że po zakończeniu prac”... Bo na razie to pod względem językowym jest to... A co do meritum, to uważam, że jest to bardzo dobrze napisane.

(*Głos z sali*: Czy można prosić o powtórzenie ostatniej poprawki?)

Przewodniczący Adam Graczyński:

Może tak: „Komisja wyraża zadowolenie z faktu wpisania Zbiornika Racibórz na listę zadań rządowych”, a potem „oraz”, bo pan senator proponuje dodać słowo „oraz”.

(*Senator Mieczysław Janowski*: Tak, „oraz przystąpienia do realizacji”...)

Właśnie, „oraz przystąpienia do realizacji studium wykonalności dla tego obiektu” i tu kropka, tak?

(*Senator Mieczysław Janowski*: A potem: „Członkowie komisji”...)

Dobrze, ale na razie mówimy o kropce: „...dla tego obiektu” i kropka, tak? A potem: „Członkowie komisji”...

(*Senator Mieczysław Janowski*: „Członkowie komisji mają nadzieję – bo tam na razie jest słowo „wyraża”, które jest nadużywane – że...” i ciąg dalszy bez zmian.)

Jasne.

(*Senator Mieczysław Janowski*: To tyle, dziękuję bardzo.)

(*Sekretarz Komisji Ochrony Środowiska Elżbieta Lenard*: Dwa słowa.)

Bardzo proszę, proszę bardzo.

**Sekretarz Komisji Ochrony Środowiska
Elżbieta Lenard:**

Ja chciałabym państwu powiedzieć, że to stanowisko było konsultowane również z pełnomocnikiem rządu i on miał wnieść poprawki do naszego stanowiska, gdybyśmy coś ważnego zaniedbali. Ale on nie powiedział o Republice Czeskiej – z tego, co mówił, wynika, że z Czechami nie ma problemów. Ale oczywiście jeśli państwo chcą to wprowadzić, to uwzględnimy to.

Jeżeli zaś chodzi o słowo „zadawalający”, to mamy w komputerze słownik i on tego wyrazu nie podkreślił, tak więc to jest dobrze, również z tego, co mi wiadomo. Ale być może obydwie formy są prawidłowe.

(*Rozmowy na sali*)

Przewodniczący Adam Graczyński:

Ja proponuję, żeby... Ja przepraszam, proponuję, żeby tę sprawę słownikową, ortograficzną, wyjaśnić już poza posiedzeniem komisji. Gdy to wyjaśnimy, to podejmiemy decyzję, czy to będzie „zadawalający”, czy „zadawalający”. Czyli ja rozumiem, że...

Czy są jeszcze jakieś...? Pani senator Klepacz, proszę uprzejmie.

Senator Apolonia Klepacz:

Ja mam taką propozycję, by w drugim akapicie...

(*Przewodniczący Adam Graczyński*: Przepraszam, w którym?)

W drugim.

(Przewodniczący Adam Graczyński: A, w drugim. Proszę.)

W drugim akapicie mówimy „Celem «Programu» jest zbudowanie systemu zintegrowanej gospodarki wodnej dorzecza Odry, uwzględniającej...” i tu bym proponowała dodanie „między innymi”, dlatego że trzy wymienione później sprawy nie wyczerpują całości programu. A więc: „uwzględniającej między innymi potrzeby zabezpieczenia”...

Mam też taką propozycję, by – jeżeli Wysoka Komisja się zgodzi – zamiast słów „a także rozwój gospodarczy regionu” wpisać „a także osiągnięcie ożywienia gospodarczego regionów nadodrzańskich”, bo to dotyczy dokładnie tego obszaru dorzecza, a lepiej nie powtarzać słów „dorzecza Odry”. No i zamiast „rozwój gospodarczy regionu”, bo tak tu jest napisane, wpisać „osiągnięcie ożywienia gospodarczego regionów nadodrzańskich”.

I tak jeszcze trochę kłują mnie w oczy słowa w kolejnym akapicie: „zapoznała się z opiniami władz administracji lokalnej”. Chodzi mi o słowa „władz administracji lokalnej”. Nie wiem, czy nie byłoby lepiej „przedstawicieli administracji”.

(Głos z sali: Samorządów.)

Nie, bo „władz samorządowych” jest potem.

A więc zamiast „władz administracji lokalnej” może „przedstawicieli administracji” i teraz nie wiem: „rządowej w terenie”?

(Głos z sali: Lokalnej. Z opiniami administracji lokalnej.)

No właśnie...

(Głos z sali: Nie, rządowej, administracji rządowej.)

Nie „władz administracji”, ale „przedstawicieli administracji”.

(Senator Janusz Bargieł: Nie, wystarczy: „zapoznała się z opiniami administracji lokalnej”).

Albo tak, albo...

(Rozmowy na sali)

Przewodniczący Adam Graczyński:

A więc... Zaraz, czyli mamy tak...

(Głos z sali: Władze samorządowe...)

Może w takim razie, Pani Senator, bardzo bym prosił o powtórzenie. Bardzo proszę. Czyli chyba w pierwszym...

Senator Apolonia Klepacz:

Chodzi o wykreślenie słowa „władz”, tam, gdzie jest „władz administracji”.

(Przewodniczący Adam Graczyński: Tam, gdzie teraz mamy „władz administracji lokalnej”, tak?)

Będzie „administracji lokalnej”.

(Głos z sali: A może: „wojewódzkiej administracji rządowej”?)

Albo właśnie tak.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

(Senator Janusz Bargieł: Ale mnie się wydaje – jeżeli można – że wystarczy: „zapoznała się z opinią administracji lokalnej”. To mówi wszystko. Przecież każdy zna podział administracji.)

(Głos z sali: Ale tam są władze samorządowe, a tu chodzi o administrację rządową.)

(Wypowiedzi w tle nagrania)

(Głos z sali: Czy mogę, Panie Przewodniczący?)

Przewodniczący Adam Graczyński:

Ale może rozstrzygnijmy tę sprawę, bo wchodzimy już tu niesłychanie precyzyjnie i bardzo głęboko...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Ja przepraszam bardzo. Proszę pań i panów senatorów, no, mnie się wydaje, że forma niekoniecznie musi być ważniejsza od treści. Odbiliśmy spotkanie i ono zostało uwieńczone powodzeniem.

Jeszcze raz wracam do poprawek pani senator Klepacz. Pierwsza poprawka dotyczy tego drugiego akapitu. Może pani ją jeszcze raz powtórzy.

Senator Apolonia Klepacz:

Dodajemy słowa „między innymi” po słowie „uwzględniającej”, aby było „uwzględniającej między innymi potrzeby zabezpieczenia” itd. I zamiast „rozwój gospodarczy regionu” proponuję „osiągnięcie ożywienia gospodarczego regionów nadodrzańskich”.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Ja przepraszam bardzo, ale czy rozwój gospodarczy nie jest ożywieniem? Jaka jest różnica między rozwojem a ożywieniem? Ja uważam, że „rozwój gospodarczy” jest pojęciem bardziej pojemnym, Pani Senator. Jest to bardziej pojemne pojęcie, ponieważ dotyczy pewnych zjawisk gospodarczych, a ożywienie jest tylko częścią rozwoju. Gdzieś może mieć miejsce ożywienie, które niekoniecznie przynosi rozwój, bo może być tam duża depresja gospodarcza, a nawet jeśli następuje tam ożywienie, to i tak jesteśmy dalecy od rozwoju. Tak więc pojęcie „rozwój gospodarczy” jest pojęciem szerszym. A więc ja bym bardzo prosił panią senator, żeby pani była łaskawa, ewentualnie, zrezygnować z tej poprawki.

Senator Apolonia Klepacz:

W takim układzie proponuję zamiast tego słowa „regionu” – bo nie bardzo wiadomo, o jakim regionie tutaj mówimy – zapisać „regionów nadodrzańskich”.

(Przewodniczący Adam Graczyński: Dobrze, tam chodzi o osiem województw, o tym była mowa. A więc piszemy: „a także rozwój gospodarczy regionu”...)

Nie, „regionów nadodrzańskich”.

(Przewodniczący Adam Graczyński: Aha, „regionów”?)

Tak.

(Przewodniczący Adam Graczyński: A czy „ziem nadodrzańskich” nie będzie lepiej? „Regionów” czy „ziem”? Czy wprost: „województw nadodrzańskich”? Proszę bardzo, jak pani proponuje?)

Ja proponuję „regionów nadodrzańskich”.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dobrze, niech będzie „regionów nadodrzańskich”. Wpisujemy to.

I idę dalej. Druga pani poprawka do słów: „zapoznała się z opiniami władz administracji lokalnej”?

Senator Apolonia Klepacz:

Nie, „z opiniami administracji rządowej w terenie”.

(*Senator Włodzimierz Łęcki: Jeszcze ja mam propozycję.*)

Przewodniczący Adam Graczyński:

Pan senator, proszę bardzo.

Senator Włodzimierz Łęcki:

Może: „z opiniami terenowej administracji rządowej”. To obejmuje...

(*Wypowiedzi w tle nagrania*)

(*Przewodniczący Adam Graczyński: Tak, RZGW.*)

A więc: „terenowej administracji rządowej” i dalej „władz samorządowych, organizacji pozarządowych” itd.

(*Senator Apolonia Klepacz: Bardzo dobrze.*)

Przewodniczący Adam Graczyński:

Może być? Może być. Czyli niech pani z łaski swojej zapisze: „terenowej administracji rządowej”, prawda? I dalej bez zmian.

Czy są jeszcze jakieś pytania lub uwagi?

Pani senator, proszę bardzo.

Senator Apolonia Klepacz:

Ja jeszcze jedną poprawkę bym dodała.

(*Przewodniczący Adam Graczyński: Jaką?*)

Tam, gdzie jest „budowa Kanału Ulgi” musimy dodać „w Opolu”, bo kanałów Ulgi może być bardzo wiele.

(*Przewodniczący Adam Graczyński: W Raciborzu... A, tu ma być „Kanału Ulgi w Opolu”. No, w Raciborzu też jest kanał Ulgi. Piszemy „w Opolu”, dobrze.*)

Tak, gdzieś indziej też są kanały Ulgi, ale tu chodzi konkretnie o zakończenie budowy kanału Ulgi w Opolu.

Przewodniczący Adam Graczyński:

W Opolu, dobrze. Dziękuję.

Pan senator Łęcki, proszę.

Senator Włodzimierz Łęcki:

Chodzi o to, żeby napisać: „kanału Ulgi” małą literą, bo kanał Ulgi nie jest nazwą własną, jest to po prostu rodzaj cieku.

(Przewodniczący Adam Graczyński: Doskonale, doskonale.)

Dwa wiersze wyżej, we fragmencie „a dowodem na to są liczne inwestycje, np.”, proponuję dać „między innymi”, po czym będzie wymieniane: „zakończenie budowy zbiorników na Nysie Kłodzkiej” itd.

(Przewodniczący Adam Graczyński: Czyli słowa „na przykład” zamieniamy na „między innymi”, tak?)

Na „między innymi”.

I jeszcze jedno...

Przewodniczący Adam Graczyński:

Dobrze. Ja przepraszam, przepraszam, ale zapiszmy to. Zamiast „na przykład” będzie „między innymi”. Czy pani byłaby łaskawa to zapisać? Dobrze, dziękuję.

Proszę bardzo.

Senator Włodzimierz Łęcki:

I jeszcze jedna uwaga.

(Głos z sali: Przepraszam, jeśli „między innymi”, to na końcu „i inne” trzeba skreślić.)

Tak jest.

(Przewodniczący Adam Graczyński: Tak. Skrót „i in.” skreślamy, tak?)

Tak jest.

(Przewodniczący Adam Graczyński: Dobrze, proszę.)

I trzeci wiersz od dołu: „Komisja uznaje, że dla dalszej sprawnej realizacji inwestycji...”, ale nie tylko inwestycji, bo...

(Przewodniczący Adam Graczyński: Programu.)

Tak, programu. I dalej: „...konieczne są: pozyskanie środków wspólnotowych na zadania związane z realizacją...” i tu powinno być „inwestycji”. Tutaj więc trzeba „programu” zamienić na „inwestycji”.

Przewodniczący Adam Graczyński:

Zaraz, to jest bardzo ważne. Zastępujemy słowo „inwestycji” – to, które jest w trzeciej od dołu linijce – słowem „programu”, a ostatnie na tej stronie słowo „Programu” zastępujemy słowem „inwestycji”. Zapisała pani z łaski swojej? Tak, zapisała pani.

Czy ktoś z pań i panów senatorów ma jeszcze jakieś pytania albo jakieś uwagi, sugestie? Jeśli nie, to ja mam jedną kwestię. Oprócz tego, cośmy do tej pory rozstrzygnęli, oprócz tych wszystkich propozycji, jest jeszcze sprawa akapitu dotyczącego współpracy – tam miało być też „z Republiką Czeską”. Czy w świetle tej dyskusji – była ona może trochę niejednoznaczna, bo w jej części wspomniano, że w zasadzie idzie nam tam w miarę poprawnie, nie ma co do tego zastrzeżeń – pan senator byłby łaskaw zrezygnować z tej poprawki dotyczącej stosunków ze stroną czeską?

Senator Mieczysław Janowski:

To ja bym inaczej to sformułował – że chodzi nie tyle o „uregulowanie”, ile o „kontynuowanie współpracy”, bo ona musi być kontynuowana. Jeżeli zaniedbamy Czechów, to mogą się oni obrazić.

Przewodniczący Adam Graczyński:

To dopiszmy to. W takim razie dobrze, po akapicie zaczynającym się od „uregulowanie”, a przed akapitem zaczynającym się od „wsparcie”, należałoby napisać: „kontynuowanie współpracy z Republiką Czeską”.

(Senator Mieczysław Janowski: „...w tym zakresie”.)

Czy pani była łaskawa zapisać to w dobrym miejscu?

Proszę pań i panów senatorów, a więc padły poprawki o różnym charakterze, doprowadziliśmy do konsensusu, do uzgodnienia tychże poprawek. Czy w tej sytuacji mogę poddać pod głosowanie ten projekt z poprawkami wniesionymi przez panie i panów senatorów? Można głosować? Tak. To świetnie.

Kto jest za przyjęciem tegoż dokumentu?

Dziękuję uprzejmie.

Kto się wstrzymał?

Kto jest przeciw?

Jednogłośnie za, dziękuję.

W takim razie ten projekt zostanie poprawiony, uwagi pań i panów senatorów – chciałbym bardzo serdecznie za nie podziękować – będą wprowadzone. Po tym to nasze stanowisko zostanie podpisane i przesłane, jeszcze w dniu dzisiejszym, do pana prezesa Rady Ministrów.

Jednocześnie zwracam uwagę, że takie posiedzenia będziemy odbywać co roku i będziemy na nich oceniać realizację tego „Programu dla Odry”.

Bardzo dziękuję paniom i panom senatorom za udział w posiedzeniu.

Zamykam posiedzenie komisji. Dziękuję bardzo.

(Koniec posiedzenia o godzinie 10 minut 47)

